

ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

Το Γεφύρι της Άρτας είναι μια λιθόκτιστη γέφυρα του ποταμού Αράχθου, του 17ου αιώνα μΧ, στην πόλη της Άρτας, που έγινε πασίγνωστη από το ομώνυμο θρυλικό δημοτικό τραγούδι που αναφέρεται στην «ανθρωποθυσία» για τη θεμελίωσή της. Ο ίδιος όρος αποτελεί επίσης σύγχρονη μεταφορική έκφραση όταν αναφέρονται έργα τα οποία αργούν να ολοκληρωθούν όπως και στο θρύλο του τραγουδιού «Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ γκρεμιζόταν».

Η ιστορία του Γεφυριού της Άρτας

Το πέτρινο γεφύρι της Άρτας, είναι το πιο ξακουστό στην Ελλάδα και αυτό βέβαια το χρωστάει στο θρύλο για τη "θυσία της γυναίκας του πρωτομάστορα", που η λαϊκή μούσα τον έκανε τραγούδι. Η αρχική κατασκευή του γεφυριού τοποθετείται στα χρόνια της κλασικής Αμβρακίας επί βασιλέως Πύρρου Α. Αυτό είναι φυσικό, δεδομένου ότι σε αυτά τα μέρη αναπτύχθηκε αξιόλογος πολιτισμός από τα προχριστιανικά ακόμη χρόνια. Συνεπώς, οι αρχαίοι Αμβρακιώτες είχαν ανάγκη να κατασκευάσουν στο σημείο αυτό κάποιο πέρασμα, έργο που ασφαλώς βελτιώθηκε στα Ελληνιστικά χρόνια, όταν ο βασιλιάς Πύρρος Α' έκανε την Αμβρακία πρωτεύουσα του κράτους. Ακόμη αργότερα - στα ρωμαϊκά χρόνια - με την άνθηση της διπλανής Νικόπολης και την αύξηση της εμπορικής κίνησης. Τη σημερινή του μορφή, το Γεφύρι της Άρτας απέκτησε το έτος 1602-1606 μΧ. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι τη χρηματοδότηση της κατασκευής του Γεφυριού της Άρτας έγινε από έναν Αρτινό παντοπώλη, τον Ιωάννη Θιακογιάννη ή Γυφτοφάγο, ο οποίος προφανώς είχε εμπορικές δραστηριότητες και είχε ενδιαφέρον για τη διάβαση του Αράχθου ποταμού από τα μουλάρια με τα φορτία του.

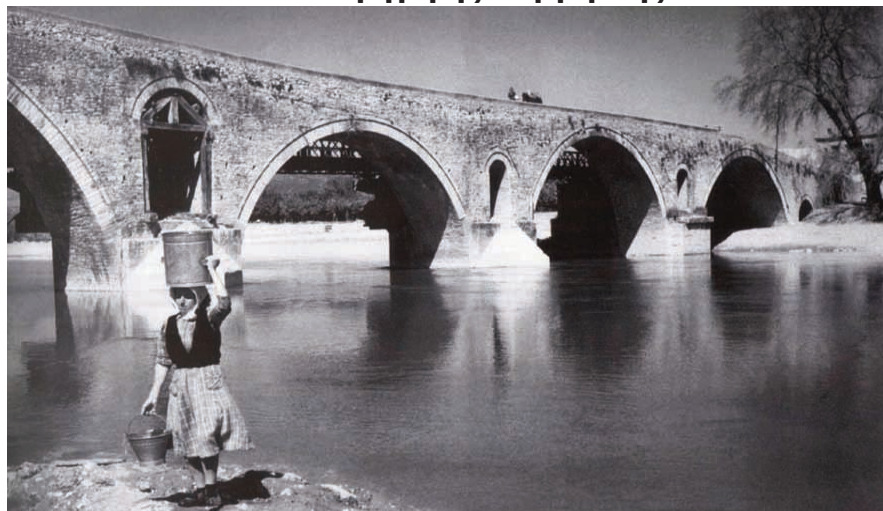
Περιγραφή του Γεφυριού της Άρτας

Το σημερινό μήκος του πέτρινου γεφυριού της Άρτας φτάνει στα 145 m, και το πλάτος του είναι 3,75 m. Οι τέσσερις ημικυκλικές καμάρες δεν έχουν καμία συμμετρία μεταξύ τους. Τα βάθρα του είναι κτισμένα με μεγάλους κανονικούς λίθους κατά το ισοδομικό σύστημα, έτσι που θυμίζουν τοιχοποιία ελληνιστικών μεγάρων. Αυτή λοιπόν η δομή των βάθρων μαρτυρεί ότι το γεφύρι θεμελιώθηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους, και - κατά την άποψη του μελετητή Γιάννη Τσοούτσινου - πιθανότατα είναι έργο του

Πύρρου Α. Σύμφωνα με διαπιστώσεις του Φ. Πέτσα, αρχαιολόγου που παρακολούθησε τις εκσκαφές για τη στήριξη σιδηρένιας γέφυρας το ίδιο χτίσιμο συνεχίζεται μέχρι τα κατώτατα θεμέλια του γεφυριού. Πάνω σ' αυτά τα βάθρα, κατά την άποψη ορισμένων μελετητών, κτίστηκαν κατά τη Βυζαντινή εποχή τέσσερις μεγάλες καμάρες, μεταξύ των οποίων παρεμβλήθηκαν στα ποδάρικα τους καθώς

και στα ακρινά σκέλη του γεφυριού οκτώ συνολικά μικρά τοξωτά ανοίγματα, για να διοχετεύονται τα νερά σε περίπτωση πλημμύρας. Η τοιχοποιία της ανωδομής είναι ομοιόμορφη με μικρούς και κανονικούς λίθους. Φαίνεται ότι η μεγαλύτερη καμάρα, που λόγω του ανοίγματός της ήταν περισσότερο επισφαλής, από άγνωστη αιτία γκρεμίστηκε και ξαναχτίστηκε στην τουρκοκρατία, και είναι ακριβώς αυτή η ανακατασκευή της ψηλής καμάρας που γέννησε το θρύλο της στοιχειώσης της γυναίκας του πρωτομάστορα και το αντίστοιχο δημοτικό τραγούδι. Σύμφωνα με σωσμένες γραπτές μαρτυρίες η κατασκευή αυτή έγινε το έτος 1612 μΧ, οι εργασίες κράτησαν τρία χρόνια, μέχρι το 1615 μΧ και η νέα καμάρα έγινε ακόμη ψηλότερη. Το Λαογραφικό Μουσείο Άρτας που βρίσκεται ακριβώς δίπλα στη γέφυρα ήταν το παλιό Οθωμανικό Τελωνείο που κτίστηκε με σχέδια του γνωστού αρχιτέκτονα Ερνέστο Τσίλερ.

Γρηγόρης Μαργαρίτης

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Η Βυζαντινή μουσική περιλαμβάνει τα Ιερά άσματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας. Αναπτύχθηκε κατά τους Βυζαντινούς χρόνους στο Βυζάντιο κυρίως και μετά διαδόθηκε στις γειτονικές χώρες της Ανατολής και αργότερα της Δύσης. Είναι και ο λόγος που ονομάστηκε Βυζαντινή.

Κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι δεν χρησιμοποιούνται μουσικά όργανα, παρά μόνο η ανθρώπινη φωνή. Δημιουργήθηκε από εμπνευσμένους συνθέτες που λέγονται μελοποιοί, μελωδοί ή υμνωδοί.

Τα πρώτα χριστιανικά χρόνια ήταν απαραίτητα, στα χρόνια του Ιουστινιανού και του Ηράκλειου, 6ο και 7ο αιώνα αντίστοιχα, έψελναν θαυμάσιοι πολυμελής χοροί στους μεγάλους ναούς της Αγίας Σοφίας και Αγίων Αποστόλων έπειτα ήρθε ο Ρωμανός ο Μελωδός αργότερα ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός και ο Θεολόγος ο φιλόσοφος. Η εποχή αυτών ήταν οι χρυσοί αιώνες της βυζαντινής μουσικής.

Η Βυζαντινή μουσική αποτελείται από 7 φθόγγους και 6 διαστήματα. Οι φθόγγοι είναι οι εξής πΑ, Βου, Γα, Δι, κΕ, Ζω, νΗ οι οποίοι φτιάχτηκαν από τα πρώτα 7 γράμματα της Αλφάβητου: Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η,

και δίπλα τους έβαλαν στα σύμφωνα φωνήεντα και στα φωνήεντα σύμφωνα.

Κυριακόπουλος Αλέξης